

СИЛАБУС КУРСУ

Вступ до літературознавства

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма: **Польська мова і література, українська мова і література**

Дні занять: відповідно до розкладу занять

Консультації: вівторок

Рік навчання: **1**, семестр: **2**

Кількість кредитів: **4**, мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

Біловус Леся Іванівна

Контактна інформація:

0969154342

Lesya_Bilovus@i.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Вступ до літературознавства» належить до нормативних дисциплін, які мають пропедевтичний (підготовчий) характер. Він складається з циклу лекційних і практичних занять, на яких першокурсники повинні доповнити шкільні знання новою поглибленою інформацією, упорядкувавши їх у систему теоретико-літературних термінів і понять, виробити навички їх застосування для аналізу, інтерпретації та оцінки мистецьких явищ під час вивчення історико-літературних дисциплін на старших курсах.

Навчальний курс «Вступ до літературознавства» покликаний сформувати цілісну систему філологічного мислення та фахового аналізу художньо-літературних явищ.

Зміст пропонованого курсу передбачає короткий виклад історії літературознавства, ознайомлення із специфічними ознаками одного з видів мистецтва – словесного та необхідними складовими літературознавчого аналізу.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 /	Тема 1. Літературознавство як наука. Література та життя.	Знати основні та допоміжні складові літературознавства, дотичні наукові дисципліни, місце літературознавства у системі гуманітарних знань Уміти розрізняти основні та допоміжні літературознавчі складові, їх призначення і функції та взаємовпливи. Сформувати чітке розуміння основних концептуальних положень з історії та методології літературознавства. Аналізувати історичні аспекти літературознавства. Знати особливості художнього твору як мистецтва слова, розуміти умовність художньої літератури та її функції у суспільстві. Уміти розрізняти художню літературу, публіцистику, мемуаристику, документалістику тощо	<i>Обговорення питань, конспектування, презентація, проєкт</i>
4 / 1	Тема 2. Літературно-художній образ	Знати особливості виникнення і функціонування літературно-художніх образів, їх різновидів. Уміти визначати типові і нетипові художні образи, класифікувати їх та аналізувати	<i>Обговорення питань, конспектування, презентація, проєкт</i>
3 / 1	Тема 3. Зміст і форма	Знати змістові і формальні компоненти художнього твору.	<i>Обговорення питань,</i>

	літературного твору	Уміти їх визначати та характеризувати.	конспектування, презентація, проєкт
5 / 2	Тема 4. Образність та експресивність художньої мови. Тропіка. Поетичний синтаксис	Аналізувати параметри поезики літературного твору. Опанувати основні рівні стилістики художнього тексту. Знати особливості віршової і прозової мови, різні викладові форми, види тропів і стилістичних фігур. Уміти визначати художні засоби, що увиразнюють мову художнього твору.	Обговорення питань, конспектування, дискусія, презентація, проєкт
5 / 2	Тема 5. Літературні роди і жанри	Знати ключові концепти літературознавчої генології. Знати особливості поділу літератури на роди, види, жанри і жанрові різновиди. Уміти визначати родову, видову та жанрову приналежність художнього твору, пояснювати особливості міжродових та міжвидових жанрових утворень.	Обговорення питань, конспектування, дискусія, дослідження
4 / 2	Тема 6. Версифікація поетичної мови	Знати особливості функціонування різних версифікаційних систем. Уміти визначати систему віршування, її головні ознаки, характеризувати та класифікувати види рим та способи римування, строфіку.	Обговорення питань, конспектування, дискусія, дослідження, проєкт
5 / 2	Тема 7. Напрями, течії, школи в літературознавстві	Опанувати закономірності літературного процесу. Знати особливості етапів розвитку літератури, логіку розвитку історико-літературного процесу. Уміти виявляти основні ознаки художнього напрямку, обґрунтовувати власний вибір.	Обговорення питань, конспектування, дискусія, дослідження, проєкт
4 / 2	Тема 8. Аналіз та інтерпретація художнього твору	Проводити цілісний літературознавчий аналіз художнього явища. Знати особливості різних видів аналізу художнього твору, різних шляхів проведення аналізу. Вміти вибирати оптимальні види і шляхи аналізу конкретного художнього твору.	Обговорення питань, аналіз творів

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

1. Астрахан Н. І. Теорія літератури: основи, традиції, актуальні проблеми: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. 296 с.
2. Будний Василь. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. 301 с. URL: <http://philology.lnu.edu.ua/course/vstup-do-literaturoznavstva-slavisty>
3. Вступ до літературознавства: хрестоматія / Упор. НінаБернадська. Київ: Либідь, 1995. 256 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/369976.pdf
4. Галич О. Вступ до літературознавства: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 324 с.
5. Качуровський Ігор. Нарис компаративної метрики. Мюнхен, 1985. 119 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1963-kachurovskiy-i-naris-komparativnoyi-metriki/>
6. Качуровський І. Строфіка. Мюнхен: Український Вільний Університет, 1967. 359 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1055-kachurovskiy-i-strofika/>
7. Качуровський Ігор. Фоніка. Мюнхен: Український Вільний Університет, 1974. 207 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1945-kachurovskiy-i-fonika/>
8. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. 347 с.
9. Орлова О.В., Орлов О.П. Основи літературознавства. Полтава: ПНПУ, 2020. 134 с.
10. Основи теорії літератури: навчальний посібник. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУімені Тараса Шевченка», 2021. 114с.
11. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / За ред. Марії Зубрицької. Львів: Літопис, 1996. 633 с. URL:

https://chtyvo.org.ua/authors/Zubrytska_Mariia/Antolohiia_svitovoi_literaturno-krytychnoi_dumky_XX_st/

12. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ-початок ХХІ ст. К., 2005. 531 с.
13. Франко Іван. Із секретів поетичної творчості. *Іван Франко. Твори: У 50 т.Т. 31.* Київ: Наукова думка, 1981. С. 45-119.
[URL:https://chtyvo.org.ua/authors/Franko/Zibrannia_tvoriv_u_50_tomakh_t31/](https://chtyvo.org.ua/authors/Franko/Zibrannia_tvoriv_u_50_tomakh_t31/)
14. Mitosek Z. Teoriebadańliterackich. Warszawa: WNP, 2005. 481 s.
15. Vala Jaroslav. Úvod do studia literatury. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017.URL: <http://kcj12.upol.cz/vala/udslbopora.pdf>
16. Portal dla polonistów i nietylko – сторінка, повністю присвячена теорії літератур: <http://teoria-literatury.cba.pl/>
17. Kulturalna Polska / Streszczenia i opracowania lektur – сторінка містить літературні тексти, їх аналіз та інтерпретації, інформацію про літературні епохи і головні мотиви в літературі і мистецтві: <http://klp.pl/>
18. Cuddon J.A. Dictionary of Literary Terms&Literary Theory. Penguin Reference, 1992.
19. Baldick Chris The Oxford Dictionary of Literary Terms. Oxford University Press Inc., New York, 2001, 2004, 2008.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

- **Політика щодо дедлайнів та перекладання:** Здобувачі освіти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у формі співбесіди з викладачем або письмових завдань.

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання всіх видів робіт, передбачених курсом. Викладач терміни виконання певних видів робіт визначає заздалегідь. Роботи, які подають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюють на нижчу оцінку (-10 балів). Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії. Перекладають модулі з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, медична довідка, участь у спортивних змаганнях, конференціях).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** В оцінюванні підготовки здобувачем освіти практичних і, особливо, індивідуальних творчих завдань керується політикою академічної доброчесності. Основні параметри академічної доброчесності включають такі позиції: висловлення власних міркувань із певних питань із покликанням на легітимні академічні джерела (статті в наукових часописах, які мають друковані версії та затверджені відповідними інституціями); оригінальне та самостійне виконання запропонованих завдань, запобігання проявам різних форм академічного плагіату (списування, в т.ч. із використанням мобільних девайсів, фальсифікація фактів, кількісні та якісні маніпуляції), двостороння комунікація з питань якості й доцільності контенту дисципліни та форм контролю. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять – обов'язковий компонент оцінювання, за яке нараховують бали. Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати лекційні та практичні заняття згідно з розкладом та систематично виконувати навчальні завдання (зокрема відведені для самостійної роботи). Береться до уваги відвідування лекцій, активність на практичних заняттях (відображено в балах). Цінується і заохочується творчий підхід до опрацювання запропонованих тем. Передбачено можливість зарахування результатів формальної, неформальної, інформальної освіти.

Науково-педагогічний працівник гарантує доступність зустрічей у межах університету, а також можливість заочної комунікації та консультування з урахуванням електронних можливостей (навчальних платформ – Moodle або Zoom та ін.). За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, міжнародне стажування) навчання може проходити в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

ОЦІНЮВАННЯ

Остаточну оцінку за курс розраховують так:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування (тестування) на заняттях: 4 теми по 10 балів – мах 40 балів. 2. Письмова робота – мах 60 балів.	1. Усне опитування (тестування) на заняттях: 4 теми по 10 балів – мах 40 балів. 2. Письмова робота – мах 60 балів.	1. Підготовка КППЗ – мах 40 балів. 2. Захист КППЗ – мах 40 балів. 3. Участь у тренінгах – мах 20 балів.	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – мах 20 балів. 2. 2 пит. по 40 балів – мах 80 балів.

Критерії оцінювання на практичних заняттях

За роботу на практичному занятті студент може отримати максимум **10 балів**.

9-10 балів: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу заняття в повному обсязі, вільно висловлює думку з проблемних питань, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

7-8 бали: студент демонструє повні, систематичні знання, вільно висловлює думку з проблемних питань, самостійно аналізує події, явища, факти, однак при викладі матеріалу допускає несуттєві помилки.

5-6 бали: студент демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність у проблемних питань, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

3-4 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу заняття, що складає менше 50% необхідного обсягу, не знає основної літературознавчої термінології, не вміє логічно висловлюватися.

1-2 бал: студент демонструє фрагментарні знання, які є частково правильними; відповідь містить грубі помилки у аналізі подій, явищ, фактів, використанні фахової термінології, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблеми.

0 балів: студент не володіє знаннями необхідними для заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Шкала оцінювання студентів:

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)